

1189**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 8 września 2006 r.

w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej

Na podstawie art. 88 ust. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 96, poz. 667 i Nr 104, poz. 708 i 711) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa stawki i grupy uposażenia zasadniczego strażaków Państwowej Straży Pożarnej, zwanych dalej „strażakami”, oraz stawki dodatków do uposażenia albo sposób ich obliczania,

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 131, poz. 919).

a także sposób i tryb zaliczania okresów służby i pracy do okresu służby, od którego zależy prawo do wzrostu uposażenia, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) zaszeregowania stanowisk służbowych do poszczególnych grup uposażenia zasadniczego;
- 2) sposobu dokumentowania okresów służby, od których zależą prawo do wzrostu uposażenia i jego wysokość;
- 3) rodzajów dodatków, uzasadnionych szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby;
- 4) warunków przyznawania i sposobu obliczania dodatku służbowego oraz dodatków, uzasadnionych szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby, oraz podmiotów uprawnionych do ich przyznawania i obliczania;
- 5) okoliczności uwzględnianych przy ustalaniu i zmianie wysokości dodatku służbowego.

§ 2. 1. Stawki miesięcznego uposażenia zasadniczego strażaków według poszczególnych grup uposażenia zasadniczego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Zaszeregowanie stanowisk służbowych strażaków do poszczególnych grup uposażenia zasadniczego określają tabele stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Okresy służby, pracy i inne okresy, zaliczane do okresu służby, od którego zależy prawo do wzrostu uposażenia i jego wysokość, zalicza się na podstawie dokumentów, potwierdzających te okresy, złożonych przez strażaka w komórce właściwej do spraw kadr.

2. Aktualizacja prawa do wzrostu uposażenia i jego wysokości, wynikająca z przebiegu służby, następuje z urzędu i nie wymaga wydawania odrębnych decyzji.

§ 4. Najniższym uposażeniem w rozumieniu rozporządzenia jest uposażenie przewidziane dla najniższego stanowiska służbowego strażaka, obejmujące stawkę przewidzianą dla najniższej grupy uposażenia zasadniczego i dodatek za stopień strażaka.

§ 5. Stawki dodatku za stopień określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Strażakowi przyznaje się, ustalany kwotowo, dodatek służbowy w wysokości do 50 % otrzymywanego uposażenia zasadniczego i dodatku za stopień. Warunkami przyznawania dodatku służbowego są:

- 1) dyspozycyjność związana z zajmowanym stanowiskiem i odpowiedzialność za podejmowane decyzje służbowe;
- 2) zdyscyplinowanie przy realizacji zadań służbowych, gospodarność oraz dbałość o powierzony sprzęt i urządzenie;

3) posiadanie odpowiedniego wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji specjalistycznych (uprawnień, znajomości języków obcych), wykorzystywanych na zajmowanym stanowisku;

4) sprawność fizyczna, potwierdzona wynikami sprawdzianów.

2. Okolicznościami uwzględnianymi przy ustalaniu i zmianie wysokości dodatku służbowego są:

- 1) stopień dyspozycyjności związanej z zajmowanym stanowiskiem i odpowiedzialności za podejmowane decyzje służbowe;
- 2) stopień zdyscyplinowania przy realizacji zadań służbowych;
- 3) stopień sprawności fizycznej, potwierdzonej wynikami sprawdzianów;
- 4) inne szczególnie uzasadnione przypadki, uzasadniające podwyższenie dodatku służbowego.

3. Prawo do ustalonej wysokości dodatku wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustały warunki uzasadniające jego przyznanie.

4. Dodatek służbowy przyznaje strażakowi i określa jego wysokość przełożony uprawniony do mianowania lub powołania.

§ 7. 1. Dodatkami uzasadnionymi szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby są:

- 1) dodatek za służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych;
- 2) dodatek kontrolerski.

2. Dodatek za służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych przysługuje strażakowi za czas służby wykonywanej w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, w wysokości:

- 1) przy pierwszym stopniu szkodliwości lub uciążliwości — 5 %,
- 2) przy drugim stopniu szkodliwości lub uciążliwości — 10 %,
- 3) przy trzecim stopniu szkodliwości lub uciążliwości — 15 %,
- 4) przy czwartym stopniu szkodliwości lub uciążliwości — 20 %

godzinowej stawki najniższego uposażenia.

3. Czas służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych w poszczególnych stopniach szkodliwości lub uciążliwości liczy się w godzinach, przy czym czas powyżej 30 minut zaokrągla się do pełnej godziny.

4. Godzinową stawkę najniższego uposażenia ustala się w wysokości 1/170 najniższego uposażenia.

5. Za czas pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych przyjmuje się w szczególności czas trwania akcji ratowniczej, począwszy od wyjazdu z jednostki, aż do zakończenia działań na terenie akcji.

6. Wykaz czynności i prac oraz stopnie ich szkodliwości, uzasadniające przyznanie dodatku za służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

7. Strażakowi pełniącemu służbę w etatowej jednostce (komórce) na stanowisku kontroli może być przyznany, ustalany kwotowo, dodatek kontrolerski w wysokości do 500 zł, uzależniony od wyników i stażu służby na stanowisku uprawniającym do tego dodatku, posiadanego przeszkolenia specjalistycznego, zakresu obowiązków służbowych oraz liczby dni wykonywania czynności kontrolnych w miesiącu, poza macierzystą jednostką.

8. Dodatek za służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych przyznaje i oblicza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, biorąc pod uwagę wyniki dokonywanych pomiarów.

9. Dodatek kontrolerski przyznaje i oblicza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

§ 8. Dodatki do uposażenia, z wyjątkiem dodatku za służbę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, są ustalane w stawkach miesięcznych.

§ 9. Stawki uposażenia zasadniczego w wysokości określonej w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia stosuje się przy ustalaniu uposażeń przysługujących strażakom od dnia 1 stycznia 2006 r.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.²⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

L. Dorn

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lipca 1997 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 94, poz. 575, z 1998 r. Nr 45, poz. 284, z 1999 r. Nr 28, poz. 264, z 2000 r. Nr 38, poz. 431, z 2001 r. Nr 29, poz. 325, z 2003 r. Nr 50, poz. 434, z 2004 r. Nr 75, poz. 710 i Nr 255, poz. 2565 oraz z 2005 r. Nr 25, poz. 212), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 100, poz. 836).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 8 września 2006 r. (poz. 1189)

Załącznik nr 1

TABELA
STAWEK MIESIĘCZNEGO UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO STRAŻAKÓW
WEDŁUG GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO

Grupa uposażenia zasadniczego	Miesięczna stawka uposażenia zasadniczego w złotych
1	2
20	6 360
19	5 530
18	3 510
17	3 020
16	2 530
15	2 260
14	2 020
13	1 880
12	1 800
11	1 710
10	1 630
9	1 570
8	1 460
7	1 410
6	1 350
5	1 290
4	1 240
3	1 170
2	1 110
1	810

TABELA NR 1

ZASZEREGOWANIE STANOWISK SŁUŻBOWYCH W KOMENDZIE GŁÓWNEJ
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ DO GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO

Lp.	Nazwa stanowiska służbowego	Grupa uposażenia zasadniczego
1	2	3
1	Komendant Główny PSP	20
2	Zastępca Komendanta Głównego PSP	19
3	Dyrektor biura	17
4	Zastępca dyrektora biura	16
5	Główny księgowy	16
6	Doradca Komendanta	16
7	Radca prawny	15
8	Główny specjalista	15
9	Koordynator ratownictwa medycznego	15
10	Kapelan krajowy	15
11	Naczelnik wydziału	14
12	Zastępca naczelnika wydziału	13
13	Kierownik sekcji	13
14	Dyżurny operacyjny kraju	13
15	Zastępca dyżurnego operacyjnego kraju	12
16	Starszy specjalista	12
17	Specjalista	10
18	Pomocnik dyżurnego operacyjnego kraju	10
19	Starszy inspektor	7
20	Inspektor	6
21	Starszy ratownik – kierowca	4
22	Starszy technik	4
23	Ratownik – kierowca	3
24	Technik	3
25	Młodszy technik	2
26	Stażysta	1

TABELA NR 2

ZASZEREGOWANIE STANOWISK SŁUŻBOWYCH W SZKOLE GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ,
CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ,
CENTRALNYM MUZEUM POŻARNICTWA ORAZ W SZKOŁACH PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
DO GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO

Lp.	Nazwa stanowiska służbowego	Grupa uposażenia zasadniczego					
		Jednostka organizacyjna PSP					
		SGSP	CNBOP	CMP	CS	SA	SP
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Rektor – Komendant	19					
2	Dyrektor		18	17			
3	Komendant				17	17	16
4	Prorektor	17					
5	Kanclerz	17					
6	Dziekan	17					
7	Zastępca dyrektora		17				
8	Zastępca Komendanta				16	16	15
9	Prodziekan	16					
10	Dyrektor instytutu	16					
11	Kierownik katedry	16					
12	Profesor zwyczajny	16	16				
13	Profesor nadzwyczajny	15	15				
14	Kierownik jednostki certyfikującej		15				
15	Dyrektor biblioteki głównej	15					
16	Zastępca dyrektora instytutu	15					
17	Zastępca kierownika jednostki certyfikującej		14				
18	Główny specjalista		14				
19	Kierownik zakładu	14	14				
20	Radca prawny	14			13	13	12
21	Główny księgowy (kwestor ¹⁾)	14	14		13	13	12
22	Naczelnik wydziału	13		13	13	13	12
23	Zastępca kierownika zakładu		13				
24	Koordynator ratownictwa medycznego	13			12	12	11

1	2	3	4	5	6	7	8
25	Dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej	13			13	13	13
26	Kierownik działu	13	10		10	10	10
27	Dowódca pododdziałów szkolnych	13			12	12	
28	Zastępca dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej	12			12	12	12
29	Lekarz	12			12	12	11
30	Adiunkt	12	12				
31	Zastępca kierownika działu	12	9				
32	Zastępca naczelnika wydziału	12			12	12	11
33	Kierownik laboratorium		12				
34	Kierownik zespołu przedmiotowego				12	12	
35	Kierownik pracowni	11					
36	Dowódca kompanii szkolnej	11			11	11	10
37	Starszy wykładowca	11			11	11	11
38	Zastępca dowódcy kompanii szkolnej	10			10	10	
39	Starszy specjalista	10	10		10	10	10
40	Dowódca zmiany	10			10	10	10
41	Wykładowca	10			10	10	10
42	Kierownik referatu	10					
43	Asystent	9	9				
44	Lektor	9			9	9	
45	Specjalista	9	9		9	9	9
46	Starszy instruktor	8			8	8	8
47	Młodszy specjalista	8	8		8	8	8
48	Dowódca sekcji	7			7	7	7
49	Starszy inspektor	7	7		7	7	7
50	Instruktor	7			7	7	7
51	Starszy specjalista ratownik	6			6	6	6
52	Dowódca zastępu	6			6	6	6
53	Inspektor	6	6		6	6	6
54	Starszy operator sprzętu specjalnego	6	6		6	6	6
55	Młodszy instruktor	5			5	5	5
56	Młodszy inspektor	5	5		5	5	5
57	Operator sprzętu specjalnego	5	5		5	5	5

1	2	3	4	5	6	7	8
58	Specjalista ratownik	5			5	5	5
59	Starszy dyspozytor	5			5	5	5
60	Dyspozytor	4			4	4	4
61	Starszy ratownik	4			4	4	4
62	Starszy ratownik – kierowca	4	4		4	4	4
63	Starszy technik	4	4	4	4	4	4
64	Ratownik – kierowca	3	3		3	3	3
65	Technik	3	3		3	3	3
66	Ratownik	3			3	3	3
67	Młodszy specjalista ratownik	3			3	3	3
68	Młodszy ratownik	2			2	2	2
69	Młodszy ratownik – kierowca	2	2		2	2	2
70	Młodszy technik	2	2		2	2	2
71	Stażysta	1	1		1	1	1

Użyte w tabeli skróty nazw jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej i zastosowane indeksy oznaczają:

- SGSP — Szkołę Główną Służby Pożarniczej,
 CNBOP — Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej,
 CMP — Centralne Muzeum Pożarnictwa,
 CS — Centralną Szkołę Państwowej Straży Pożarnej,
 SA — Szkołę Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej,
 SP — Szkołę Podoficerską Państwowej Straży Pożarnej,
 1) — dotyczy tylko Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

TABELA NR 3

**ZASZEREGOWANIE STANOWISK SŁUŻBOWYCH
W KOMENDACH WOJEWÓDZKICH PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
DO GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO**

Lp.	Nazwa stanowiska służbowego	Grupa uposażenia zasadniczego
1	2	3
1	Komendant wojewódzki PSP	18
2	Zastępca komendanta wojewódzkiego PSP	17
3	Radca prawny	15
4	Naczelnik wydziału do spraw operacyjnych	14
5	Naczelnik wydziału	13
6	Główny księgowy	13
7	Naczelnik ośrodka szkolenia	13
8	Koordynator ratownictwa medycznego	13
9	Zastępca naczelnika wydziału	12
10	Zastępca naczelnika ośrodka szkolenia	12
11	Kierownik sekcji	12
12	Starszy wykładowca	11
13	Lekarz	11
14	Kapelan wojewódzki	10
15	Dyżurny operacyjny	10
16	Wykładowca	10
17	Starszy specjalista	10
18	Oficer operacyjny	10
19	Zastępca dyżurnego operacyjnego	9
20	Specjalista	9
21	Starszy instruktor	8
22	Młodszy specjalista	8
23	Starszy inspektor	7
24	Instruktor	7
25	Starszy operator sprzętu specjalnego	6
26	Inspektor	6
27	Pomocnik dyżurnego operacyjnego	5
28	Młodszy instruktor	5

1	2	3
29	Młodszy inspektor	5
30	Operator sprzętu specjalnego	5
31	Starszy ratownik – kierowca	4
32	Starszy technik	4
33	Ratownik – kierowca	3
34	Technik	3
35	Młodszy ratownik – kierowca	2
36	Młodszy technik	2
37	Stażysta	1

TABELA NR 4

ZASZEREGOWANIE STANOWISK SŁUŻBOWYCH W KOMENDACH POWIATOWYCH (MIEJSKICH) PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ DO GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO

Lp.	Nazwa stanowiska służbowego	Grupa uposażenia zasadniczego
1	2	3
1	Komendant powiatowy (miejski) PSP (w KP I kat.)	17
2	Komendant powiatowy (miejski) PSP (w KP II kat.)	16
3	Zastępca komendanta powiatowego (miejskiego) PSP (w KP I kat.)	16
4	Komendant powiatowy (miejski) PSP (w KP III, IV i V kat.)	15
5	Zastępca komendanta powiatowego (miejskiego) PSP (w KP II kat.)	15
6	Zastępca komendanta powiatowego (miejskiego) PSP (w KP III, IV i V kat.)	14
7	Dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej ¹⁾	13
8	Dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej ²⁾	12
9	Główny księgowy (w KP I kat.)	12
10	Naczelnik wydziału (w KP I kat.)	12
11	Zastępca dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej ¹⁾	12
12	Główny księgowy (w KP II, III, IV i V kat.)	11
13	Naczelnik wydziału (w KP II, III, IV i V kat.)	11
14	Zastępca dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej ²⁾	11
15	Zastępca naczelnika wydziału (w KP I kat.)	11
16	Zastępca naczelnika wydziału (w KP II, III, IV i V kat.)	10
17	Kierownik sekcji	10
18	Oficer operacyjny (w KP I, II kat.)	10
19	Starszy specjalista	10
20	Dowódca zmiany ¹⁾	10
21	Dowódca zmiany ²⁾	9
22	Specjalista	9
23	Lekarz	9
24	Dyżurny operacyjny (w KP I kat.)	9
25	Dyżurny operacyjny (w KP II kat.)	8
26	Zastępca dyżurnego operacyjnego (w KP I kat.)	8

1	2	3
27	Młodszy specjalista	8
28	Dyżurny operacyjny (w KP III, IV i V kat.)	7
29	Zastępca dyżurnego operacyjnego (w KP II kat.)	7
30	Dowódca sekcji	7
31	Starszy inspektor	7
32	Starszy specjalista ratownik	7
33	Dowódca zastępu	6
34	Starszy operator sprzętu specjalnego	6
35	Inspektor	6
36	Pomocnik dyżurnego operacyjnego	5
37	Starszy dyspozytor	5
38	Operator sprzętu specjalnego	5
39	Specjalista ratownik	5
40	Młodszy inspektor	5
41	Dyspozytor	4
42	Starszy ratownik	4
43	Starszy ratownik – kierowca	4
44	Starszy technik	4
45	Ratownik	3
46	Ratownik – kierowca	3
47	Technik	3
48	Młodszy specjalista ratownik	3
49	Młodszy ratownik	2
50	Młodszy ratownik – kierowca	2
51	Młodszy technik	2
52	Stażysta	1

Użyte w tabeli skróty nazw jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej i zastosowane indeksy oznaczają:

KP I kat. — komendę powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej pierwszej kategorii,

KP II kat. — komendę powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej drugiej kategorii,

KP III kat. — komendę powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej trzeciej kategorii,

KP IV kat. — komendę powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej czwartej kategorii,

KP V kat. — komendę powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej piątej kategorii,

¹⁾ — dla limitu etatowego w jednostce ratowniczo-gaśniczej w systemie zmianowym od 37 etatów,

²⁾ — dla limitu etatowego w jednostce ratowniczo-gaśniczej w systemie zmianowym do 36 etatów.

TABELA NR 5

**ZASZEREGOWANIE STANOWISK SŁUŻBOWYCH STRAŻAKÓW PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
PEŁNIĄCYCH SŁUŻBĘ W WOJSKOWEJ OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ
DO GRUP UPOSAŻENIA ZASADNICZEGO**

5.1. Inspektorat i delegatury Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej

Lp.	Stanowisko i szczebel organizacyjny	Grupa uposażenia zasadniczego
I. Inspektorat Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej		
1	Główny specjalista	15
2	Starszy specjalista	13
3	Specjalista	11
4	Młodszy specjalista	9
II. Delegatura Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej		
1	Starszy specjalista	11
2	Specjalista	10
3	Młodszy specjalista	8

5.2. Wojskowe straże pożarne

Lp.	Stanowisko	Grupa uposażenia zasadniczego
1	Dowódca wojskowej straży pożarnej	10
2	Zastępca dowódcy wojskowej straży pożarnej	9
3	Dowódca sekcji	7
4	Dowódca zastępu	6
5	Starszy ratownik – kierowca	4
6	Technik	3
7	Ratownik – kierowca	3
8	Ratownik	3
9	Młodszy ratownik – kierowca	2
10	Młodszy ratownik	2

TABELA
STAWEK DODATKU ZA POSIADANY PRZEZ STRAŻAKA STOPIEŃ

Lp.	Stopień	Kwota dodatku miesięcznego w złotych
1	Generał brygadier	1 080
2	Nadbrygadier	930
3	Starszy brygadier	780
4	Brygadier	760
5	Młodszy brygadier	740
6	Starszy kapitan	720
7	Kapitan	700
8	Młodszy kapitan	680
9	Aspirant sztabowy	625
10	Starszy aspirant	605
11	Aspirant	585
12	Młodszy aspirant	565
13	Starszy ogniomistrz	510
14	Ogniomistrz	490
15	Młodszy ogniomistrz	470
16	Starszy sekcyjny	450
17	Sekcyjny	430
18	Starszy strażak	390
19	Strażak	380

WYKAZ CZYNNOŚCI I PRAC ORAZ STOPNIE ICH SZKODLIWOŚCI, UZASADNIAJĄCE PRYZNANIE DODATKU ZA SŁUŻBĘ W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA LUB UCIAŻLIWYCH

1. Do pierwszego stopnia szkodliwości zalicza się czynności i prace wykonywane:

- 1) w pomieszczeniach, w których jest konieczne stałe stosowanie sztucznego oświetlenia;
- 2) w warunkach narażenia na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone;
- 3) na przestrzeniach otwartych lub w pomieszczeniach zamkniętych, w których utrzymuje się stale temperatura efektywna powyżej 25 °C lub poniżej 10 °C;
- 4) w warunkach narażenia na działanie dymów pożarowych lub substancji toksycznych niekumulujących się w organizmie;
- 5) w warunkach narażenia na działanie pyłów niewywołujących zwłóknienia tkanki płucnej;
- 6) w warunkach narażenia na wibrację ogólną;
- 7) w mokrym środowisku o względnej wilgotności powietrza 80 %, w błocie lub bezpośrednim kontakcie z wodą.

2. Do drugiego stopnia szkodliwości zalicza się czynności i prace wykonywane:

- 1) w warunkach narażenia na hałas;
- 2) w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym co najmniej 2 000 kcal dla mężczyzn i 1 200 kcal dla kobiet lub wymagające wymuszonej pozycji ciała;
- 3) w warunkach narażenia na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej;
- 4) w warunkach narażenia na działanie dymów pożarowych lub substancji toksycznych kumulujących się w organizmie;
- 5) przy usuwaniu i wywozie nieczystości;
- 6) w warunkach narażenia na wibrację miejscową;
- 7) w pomieszczeniach specjalnych zagłębionych i półzagłębionych obwałowanych w warunkach niewłaściwej wentylacji i sztucznego oświetlenia.

3. Do trzeciego stopnia szkodliwości zalicza się czynności i prace wykonywane:

- 1) w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące;
- 2) przy zabezpieczaniu, w związku z działaniem ratowniczym, gazów, paliw i materiałów wybuchowych;
- 3) przy urządzeniach elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem powyżej 230 V;
- 4) w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości w zakresie od 0,1 do 300 000 MHz w strefie zagrożenia.

4. Do czwartego stopnia szkodliwości zalicza się czynności i prace wykonywane:

- 1) wewnątrz zbiorników, aparatów, kanałów, studni itp., których wykonywanie wymaga specjalnego zezwolenia i zabezpieczenia;
- 2) pod ziemią i wodą;
- 3) w kontakcie z materiałami zakaźnymi, chorymi zakaźnie ludźmi lub zwierzętami oraz zwłokami;
- 4) na wysokości powyżej 2 m i w wykopach poniżej 2 m, uznane za niebezpieczne w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy;
- 5) w warunkach narażenia na działanie benzydyny, alfa- i beta-naftyloaminy, chlorku winylu, azbestu oraz innych czynników o analogicznym do tych substancji działaniu, jeśli zostanie to stwierdzone przez instytut medycyny pracy;
- 6) bezpośrednio przy usuwaniu awarii radiacyjnych i ich skutków.

5. Prace określone w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 1, 3 i 4 uważa się za wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia uzasadniających przyznanie dodatku, jeżeli w środowisku pracy przekroczone są najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia określone w odrębnych przepisach lub inne obowiązujące normy higieniczno-sanitarne.